

Forfatter: Knudsen, Jakob

Titel: Udrag fra Gjæring Afklaring

Citation: Knudsen, Jakob: "Gjæring Afklaring", i Knudsen, Jakob: *Gjæring Afklaring*, udg. af Poul Zerlang , Det Danske Sprog- og Litteraturselskab, Borgen, i samarbejde med Nyt Dansk Litteraturselskab, cop. 1988, s. 443. Onlineudgave fra Arkiv for Dansk Litteratur: <https://tekster.kb.dk/catalog/adl-texts-knudsenj01val-shoot-idm140346602216512/facsimile.pdf> (tilgået 19. april 2024)

Anvendt udgave: Gjæring Afklaring

- 382 *Den gaar aber bare ikke*: Men den går bare ikke. – *Konventionen*: det passende.
- 384 *I Foraaret ... Finanslov*: 12/4 1885.
- 385 *Det ministerielle Cirkulære*: mundkurvscirkulæret, 1885. Forbød lærere ved borger- og almenskoler at drive politisk propaganda samt at deltage i tuffeforeninger. – i *Begyndelsen af Aftag ... Politets Tilladelse*: Ruffeloven, se n. t. s. 235. – *De syv Ministre*: ministeriet Estrup i 1885: J.B.S. Estrup: konsilspræsident og finansminister; O. Rosenørn-Lehn: udelegningsminister; J. Bahnsen: krigsminister; M.F. Ravin: marineminister; J. Nellesmann: justitsminister; Hulmar Emsen: indenrigsminister; Jacob Scavenius: kulturminister. – *shige Skædder*: jf. Venstre-politikeren V. Pingels ord om «en Regering af 7 Forbrydere og Lommetyver». – *Julius Rasmussen*: den mittenårige typograf Julius Rasmussen rettede 21/10 et attentat mod Estrup. Han blev i 1886 idømt 14 års fængsel og begik selvmord i fængslet. – *den provisoriske Lov mod Forsamlingsfrihed*: 2/11. – *Den 23. Oktober*: Rigsdagen blev sendt hjem indtil 18/12.
- 386 *Den 27. Oktober*: «Foreløbig Lov om Oprettelse af et militært Gendarmerikorps. Foreløbig Lov om overordnede Politidrifter». – *Den 2. November*: straffeprovisoriet – er tillæg til straffeloven. § 3: «Den, som i Tale eller Skrift henvendt til Publikum i Almindelighed eller til Forsamlinger, eller i øvrigt paa en den offentlige Ro og Orden truetende Maade opluder Klasser eller Dele af Befolkningen til Had eller til Voldsgerninger mod andre Klasser eller Dele af dem, straffes med Fængsel». – § 4: Den, som offentlig fremsætter eller udbreder opdigtede eller forvanskede Kendsgerninger, for derved at gøre Statens Indretninger eller Regeringens Foranstaltninger forhadte eller foragtede, straffes med Fængsel. – *dette er ægte* ... H. Ibsen: *Samfundets støtter*, 3. akt. Konsul Bernick: «det er ikke vanlige forhold, jeg staar i disse dage». – *Faldthammer*: Bj. Bjørnsen: *En faldt*, 1875. H. Ibsen: *Samfundets støtter*, 1877.
- 388 *over Magten*: overstigende ens kræfter.
- 390 *den kongelige Øm*: Kristian II. Der refereres til den historiske vise: *Christian den Anden og Adelen, Danmarks gamle Folkeviser* III, nr. 173. Visen kaldes ofte *Ømvisen*. – *Toner fra Mærstigs Viserne*: citatet er fra *Danmarks gamle Folkeviser* III, nr. 145, optr. 1966.
- 391 *Estrup har et Herremand*: Estrup overtog 1846 faderens gård Kongedal (til 1907), Kirstineberg (1848-1851), en svensk gård (1855-1858) og Skafegård (1852-1907) – *Nellemann*: J. Nellemann 1831-1906, fremtrædende jurist. Justitsminister i ministeriet Estrup 1875-1894 og i ministeriet Reedtz-Thott 1894. – *Lorens Frølich*: dansk tegner og maler. 1820-1908. Han har ofte arbejdet med motiver fra den nordiske sagnverden.
- 392 *Bashibozuk*: «en, hvis hoved er vendt». Irregulær tyrkisk soldat, kendt for lovløshed og voldsom brutalitet.